

KAPITEL 3

Befolkningens fordeling efter køn, alder og civilstand

Den befolkningsmæssige baggrund.

Da dødsfald og sygdomme optræder med meget forskellig hyppighed i de forskellige aldersklasser for begge køn, og da desuden sygelighed og det deraf følgende omsorgsbehov har relation til befolkningens civilstand, skal der indledningsvis gives en generel beskrivelse af befolkningens fordeling efter køn, alder og ægteskabelig stilling.

Den danske befolkning består af omkring lige mange mænd og kvinder. Aldersfordelingen for den kvindelige og mandlige befolkning er imidlertid ret forskellig, hvilket skyldes dels at der fødes flere drenge end piger, dels at dødeligheden på alle alderstrin er større for den mandlige del af befolkningen end for den kvindelige. Den kvindelige andel af befolkningen er således stigende op igennem aldersklasserne. Udtrykt på en anden måde kan man sige, at mens der er 100 kvinder for hver 100 mænd i aldersgruppen 30–34 år, er der omkring 110 kvinder pr. 100 mænd i alderen 60–64 år, men omkring 150 kvinder pr. 100 mænd i aldersgruppen 90 år og derover. I denne forbindelse bør det nævnes, at middellevetiden, der defineres som den sandsynlige overlevelsestid, som refterer på hvert enkelt alderstrin beregnet på grundlag af dødelighedserfaringerne, for alle alderstrin er højere for kvinder end for mænd.

Tabel 1 viser udviklingen i beregnet middellevetid på fødselstidspunktet. Det bemærkes, at middellevetiden for mænd i de seneste år er stagneret, mens der for kvindernes vedkommende er konstateret en stigning.

Gennem den forløbne del af indeværende århundrede har kvindernes andel af den samle-

Tabel 1. Beregnet middellevetid for mænd og kvinder 1895–1900 (1961–65).

	Mænd	Kvinder	Kvinder i % af mænd
1895–1900	50.2 år	53.2 år	106
1936–1940	63.5 -	65.8 -	104
1941–1945	65.6 -	67.7 -	103
1946–1950	67.8 -	70.1 -	103
1951–1955	69.8 -	72.6 -	104
1956–1960	70.4 -	73.8 -	105
1961–1965	70.3 -	74.5 -	106

de befolkning udvist et jævnt fald, der har gjort sig stærkest gældende i de højere aldersklasser; i de sidste tiår er denne tendens dog standset, idet andelen af kvinder i alderen 60 år og derover gennemgående har været stigende siden 1950.

I henseende til det med sygeligheden følgende omsorgsbehov er befolkningens fordeling efter ægteskabelig stilling navnlig af betydning for de ældre aldersklasser, idet det viser sig, at i aldersgruppen 70–74 år er ca. 60 pct. af kvinderne uden ægtefælle, mens dette kun gælder ca. 28 pct. af mændene; selv i aldersklassen 90 år og derover er der en betydelig forskel mellem kønnene i denne henseende, idet 95 pct. af kvinderne er uden ægtefælle mod 79 pct. af mændene. I betragtning af det ovenfor omtalte langt større antal kvinder end mænd i de høje aldersklasser er problemet »enlige ældre« langt større blandt kvinder end blandt mænd, selv om den omstændighed, at en person er uden ægtefælle, naturligvis ikke nødvendigvis betyder, at personen er enig i bolig-mæssig henseende.